

Økonomien i statsallmenningene

2023

Publisert februar 2025

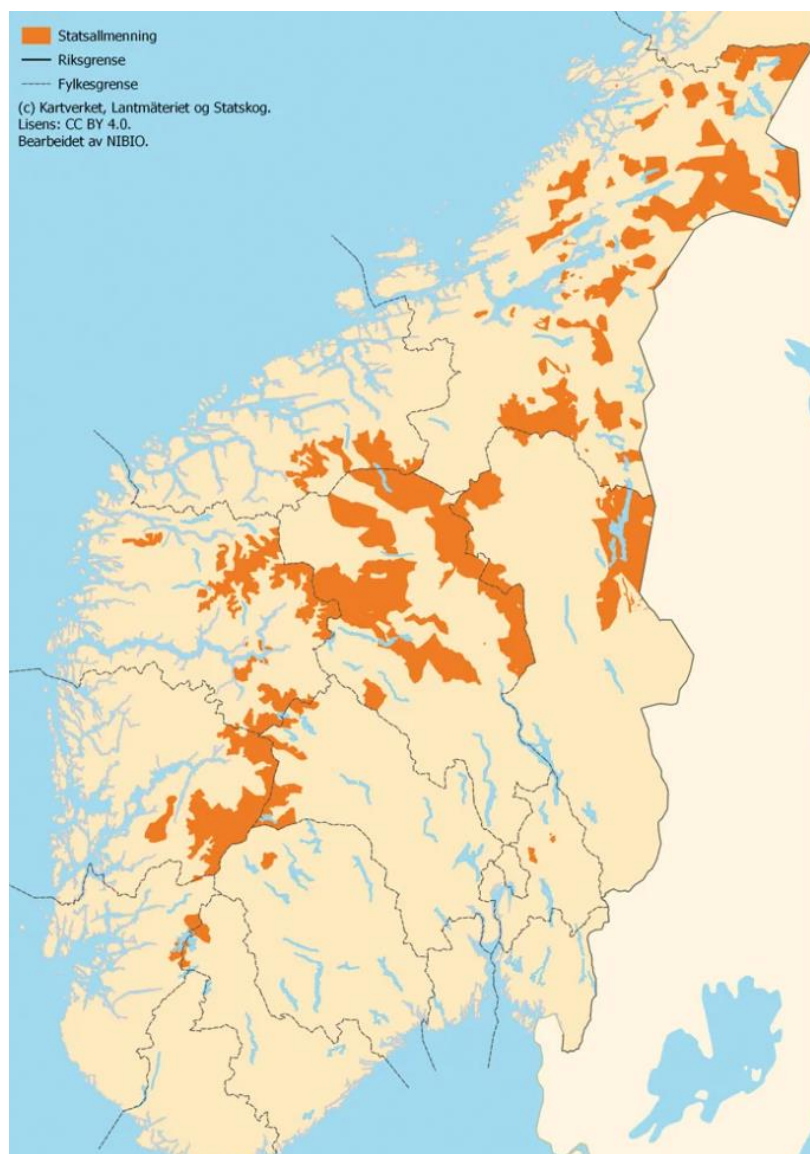
Innhold

1.Om statsallmenningene	3
1.1 Innledning	3
1.2 Om økonomien i statsallmenningene	4
2.Totaløkonomien i statsallmenningene	5
2.1 Totale inntekter i statsallmenningene – fordeling 2023.....	5
2.2 Formuesfordeling i statsallmenningene	6
3.Fjellstyrenes økonomi	7
3.1 Datagrunnlag.....	7
3.2 Fjellstyrenes økonomi	7
3.3 Refusjonsordningen (Kap. 1161 post 75 Oppsyn i statsallmenninger).....	7
4.Allmenningsfondenes økonomi	8
4.1 Bakgrunn.....	8
4.2 Statsallmenninger med fond - totalregnskap.....	9
4.3 Statsallmenninger uten fond - skogbruksaktivitet.....	11
5. Grunneierfondet	12
5.1 Hvem får utbetalinger fra Grunneierfondet?.....	12
5.2 Inntekter i Grunneierfondet.....	15
5.3 Utbetalinger til fjellstyrene.	16
5.3 Tilskudd til tiltak.....	17
Vedlegg 1 – Oversikt over Fjellstyrenes økonomi.....	18
Vedlegg 2 – Refusjonsordningen for oppsyn i statsallmenning	20
Vedlegg 3 – Oversikt over allmenningsfondenes størrelse.....	21
Vedlegg 4 – Andel av grunninntekter utbetalt til fjellstyrene i 2023.....	22
Vedlegg 5 – Tilsagn om tiltak fra Grunneierfondet i 2023.....	24

1.Om statsallmenningene

1.1 Innledning

Statsallmenningene i Sør- og Midt-Norge dekker et areal på om lag 26,6 millioner dekar. De største arealene er i Innlandet og Trøndelag. Statsallmenningene er i stor grad fjellområder, men det er også allmenninger med store skogareal. Den største delen av skogarealet i statsallmenningene ligger i Trøndelag, men Innlandet har også en stor del av skogarealet. Det er statsallmenninger i 73 kommuner. I statsallmenningene har lokale gårdsbruk opparbeidet bruksretter. Eksempler på slik rettigheter er rett til beite, seter og rett til uttak av trevirke. Omfang og type rettigheter kan variere fra statsallmenning til statsallmenning. Forvaltningen av disse områdene reguleres i fjellova og statsallmenningslova.

Statskog SF er grunneier i statsallmenningene. Da Statskog SF ble opprettet som statsforetak i 1993 ble grunnbokshjemmelen overført fra staten til Statskog SF. Før det ble statsallmenningene forvaltet av Direktoratet for statens skoger.

1.2 Om økonomien i statsallmenningene

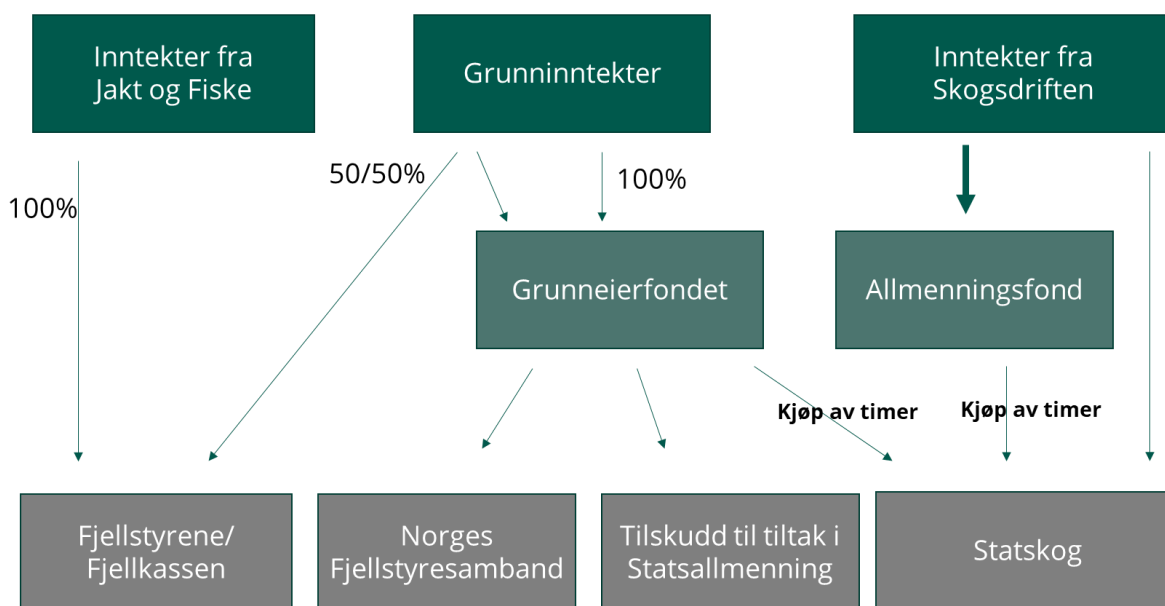
Den praktiske forvaltningen av statsallmenningene er fordelt på flere organ; Statskog SF, fjellstyrer og allmenningstyrer.

Statskog SF er grunneier i statsallmenningene og utfører bl.a. grunneieroppgaver. Økonomien som Statskog administrerer i statsallmenningene for grunneieroppgaver forvaltes gjennom Grunneierfondet.

Statskog SF forvalter skogsdriften i samråd med allmenningsstyrene. I statsallmenninger med bruksrett til trevirke hvor det ikke er allmenningsstyre, administrerer Statskog denne bruksretten. Økonomien knyttet til skogbruket og bruksretten til trevirke administreres av Statskog i samråd med allmenningsstyrene gjennom allmenningsfondene der det er slikt fond. Der det ikke er allmenningsfond tilhører skogbruksøkonomien Statskogs regnskap.

Statskog SF utfører også forvaltningsoppgaver delegert fra Landbruks- og matdepartementet. Fjellstyrene er tillagt administrasjonen av bruksrettene til beite og seter. Forvaltningen av jakt- og fiske utføres av de enkelte fjellstyrene. Det er i dag 93 fjellstyrer i Norge. Hvert fjellstyre har sin egen fjellkasse. Prinsippskissen under viser hovedlinjene i økonomien i statsallmenningene:

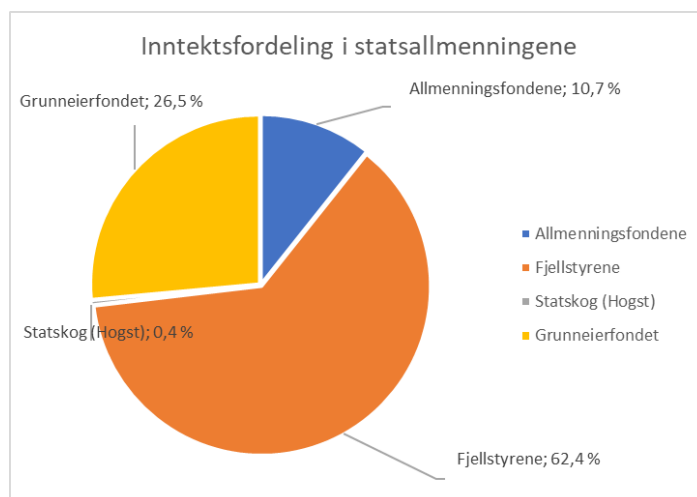
Økonomien i statsallmenningene – en prinsippskisse

2.Totaløkonomien i statsallmenningene

2.1 Totale inntekter i statsallmenningene – fordeling 2023

Aktørene i statsallmenningene hadde til sammen inntekter på kr. 173 millioner i 2023. Inntektene fordelte seg på denne måten:

	Tall i hele 1000
	2023
Allmenningsfondene	18 507
Fjellstyrene	108 009
Statskog (Hogst)	688
Grunneierfondet	45 792
Sum	172 996

Allmenningsfondenes inntekter stammer fra skogsdriften i de tilhørende statsallmenningene og finansinntekter fra en finansportefølje som stammer fra skogvernerstatninger.

Fjellstyrenes inntektsstrømmer består av flere typer:

- Andel av festeinntekter fra hytter og hoteller i statsallmenningene (50/50)
- Jakt- og fiskeinntekter
- Leieinntekter fra fjellstyrehytter
- Statstilskudd til oppsyn i statsallmenning
- Tilskudd til tiltak i statsallmenning fra Grunneierfondet
- Andre inntekter, blant annet tjenestesalg

Statskog har ikke detaljert informasjon om størrelsen på alle de enkelte inntektskategoriene til fjellstyrene. Følgende inntektskategorier er imidlertid kjent:

1. Fjellstyrenes andel av festeinntekter	kr. 11,8 millioner
2. Statstilskudd til oppsyn i statsallmenning	kr. 17,6 millioner
3. Tilskudd til tiltak i statsallmenning direkte til fjellstyrer	kr. 2,9 millioner

Til sammen utgjør inntektene til fjellstyrene fra Grunneierfondet og staten kr. 32,3 millioner.

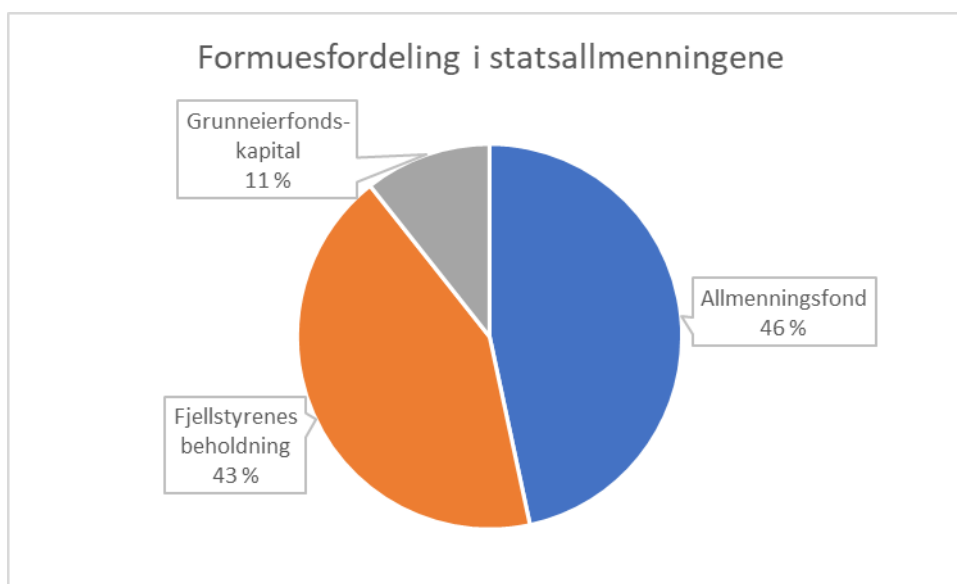
Statskog får inntekter av skogsdrift i statsallmenninger uten fond (overskuddsallmenninger).

Grunneierfondets inntekter er grunninntekter fra:

- Festeinntekter og arealutleie
- Inntekter fra utleie av fallretter
- Inntekter fra grus og mineraler
- Eiendomsutvikling
- Erstatninger for arealinngrep

2.2 Formuesfordeling i statsallmenningene

De tre aktørene i statsallmenningene hadde til sammen en formue på kr. 356 millioner ved utgangen av 2023. Formuen fordelte seg på denne måten.

<i>Tall i hele millioner</i>	
Formue i statsallmenningene	2023
Allmenningsfond	166
Fjellstyrenes beholdning	152
Grunneierfonds-kapital	38
Sum	356

3.Fjellstyrenes økonomi

3.1 Datagrunnlag

Hvert fjellstyre har sitt eget regnskap. Datagrunnlaget for fjellstyrenes økonomi i denne rapporten er basert på innsendte regnskaper fra fjellstyrene. Drøyt 10% av fjellstyrene har ikke levert regnskaper, så datagrunnlaget er ikke helt komplett. Det er i hovedsak regnskapene fra fjellstyrer med lavest aktivitet som har uteblitt, så Statskog er av den oppfatning at de innrapporterte regnskapene gir et dekkende bilde av den totale fjellstyreøkonomien.

3.2 Fjellstyrenes økonomi

Datagrunnlaget viser at fjellstyrenes totale inntekter i 2023 var kr. 108 millioner. Noen få fjellstyrer har flere millioner i årlig inntekt, mens i den andre enden av skalaen finner vi mange fjellstyrer som har noen hundre tusen i årlige inntekter. 25 fjellstyrer hadde mindre enn kr. 200 000,- i årsinntekt i 2023. Når vi sammenligner de enkelte fjellstyrenes bankkontoer, så er forskjellen enda større. Vågå og Øyer fjellstyrer hadde mer enn kr. 9 millioner på konto hver ved utgangen av 2023. 10 fjellstyrer hadde mer enn kr. 4 millioner på konto, mens halvparten av fjellstyrene hadde mindre enn en million på konto, og av disse hadde 26 fjellstyrer mindre enn kr. 400 000,- på konto. Totaloversikten over fjellstyrenes økonomiske situasjon finnes i vedlegg 1.

3.3 Refusjonsordningen (Kap. 1161 post 75 Oppsyn i statsallmenninger)

Statskog SF forvalter ordningen med tilskudd til oppsyn i statsallmenninger på vegne av Landbruks- og matdepartementet. Fjellstyrene får i henhold til § 36 i fjellova refundert (maksimalt) halvparten av deres oppsynskostnader. Formålet med tilskuddsordningen er å bidra til oppsynsordninger i statsallmenningene med riktig kompetanse og kapasitet. Det overordnede hensynet er å fremme og sikre viktige samfunnsinteresser i områder der staten som grunneier har et spesielt ansvar. Tilskuddene gis enten til fjellstyrer eller til samarbeidsorganisasjoner der flere fjellstyrer har gått sammen i et felles oppsyn.

Vedlegg 2 viser en oversikt over utbetalt beløp pr fjellstyre/samarbeidsordning i 2023. Det ble til sammen utbetalt kr. 17,6 millioner

4.Allmenningsfondenes økonomi

4.1 Bakgrunn

Statsallmenninger med skog har i dag et totalareal på i overkant av 17 millioner dekar. Dette er 68 prosent av det totale arealet for statsallmenningene. Ca. 10 prosent av skogarealet, 1,8 millioner dekar, er produktivt skogareal.

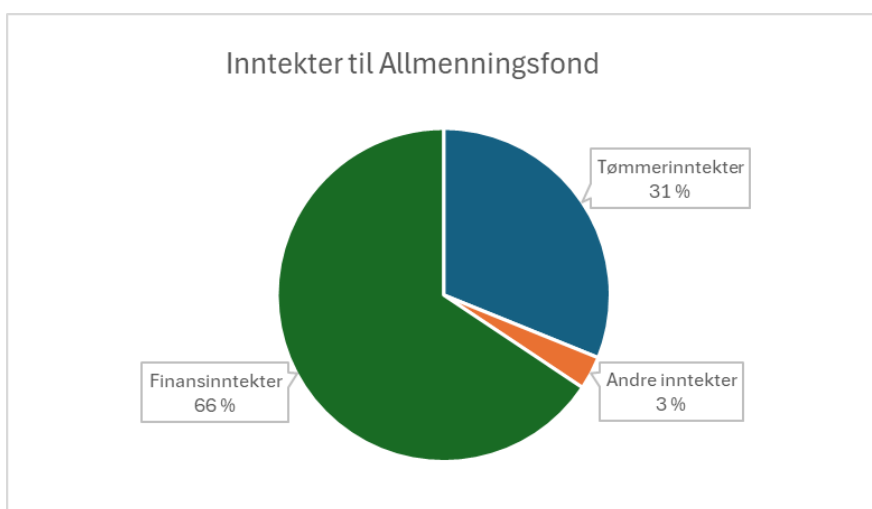
Av det produktive skogarealet er det virkesrett på 70 prosent, det vil si 1,3 millioner dekar.

Allmenninger med virkesrett blir i dag gruppert i to; allmenninger med og uten fond. Skillet bygger på reglene i statsallmenningslova § 1-4.

Allmenninger med fond blir også kalt underskuddsallmenninger, fordi det ikke har vært virke til å dekke virkesretten. Nettoinntektene fra salgshogst i disse allmenningene blir plassert i fond som kan brukes til investeringer i skogen (takster, planer, skogkultur, veger), og for å møte krav på bruksrettsuttak og virkestilskudd både i dag og i framtida.

Allmenninger uten fond blir også kalt overskuddsallmenninger. I disse allmenningene er det overskudd av virke etter at virkesretten er dekt. Inntektene fra hogster i disse allmenningene går uavkorta til Statskog SF. Som motytelse til dette er Statskog SF til enhver tid ansvarlig for å dekke virkesretten. Det er i alt 56 allmenningsfond. Noen av fondene omfatter flere samarbeidende statsallmenninger. Allmenningsfondenes totale inntekter var på 18 millioner i 2023, hvorav 11,8 millioner var finansinntekter (64%).

Tall i hele 1 000 kr	2023
Tømmerinntekter	5 614
Andre inntekter	582
Finansinntekter	11 834
Sum inntekter - allmenningsfondene	18 030

4.2 Statsallmenninger med fond - totalregnskap

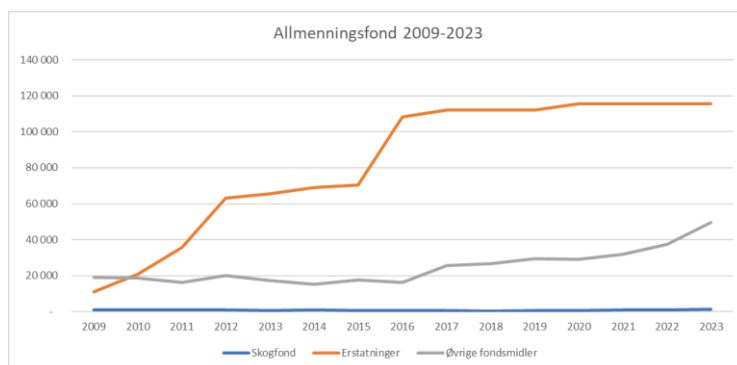
Hvert enkelt allmenningsfond har sitt eget regnskap med resultat og balanse. Summen av alle allmenningsregnskapene ser slik ut:

REGNSKAP FOR ALLMENNINGSFONDENE - 2023	Total
TØMMERSALG/ROTSALG	
Inntekter:	
Salg tømmer/ved	5 614 017
Erstatninger	6 000
Skogavgift fra virkesberettigede	143 410
Bompenger veier	320 669
Øvrige inntekter	382 019
Sum inntekter	6 466 116
Kostnader:	
Driftskostnader	-2 554 143
Lønn og sosiale kostnader	-123 594
Administrasjon	-162 225
Utbetaling tilskudd trebesparende	-289 000
Sum kostnader	-3 128 962
SKOGKULTUR	
Inntekter, tildelinger og tilskudd skogkultur	123 421
Driftskostnader skogkultur	-785 623
Lønn og sosiale kostnader skogkultur	-143 838
Administrasjon skogkultur	-40 298
Netto skogkultur	-846 338
VEIER, ANLEGG	
Tilskudd/Andre inntekter	83 628
Driftskostnader veier	-2 026 298
Administrasjon veier	-13 449
Netto veier	-1 956 119
TAP PÅ FORDRING	-523
RENTER	11 833 911
UTBETALING AV ANDRE TILSKUDD	-60 000
ENDRING AV SKOGFOND:	
Forbruk skogfond	82 394
Avsatt til skogfond	-783 240
DRIFTSRESULTAT(=overført alm.fondet)	11 607 239
FONDSBEVEGELSER:	
ALLMENNINGSFONDET	
Allmenningsfond pr 01.01.	37 542 942
Prinsippendring (=overført fra skogfond)	478 590
Driftsresultat (=overført alm.fondet)	11 607 239
Allmenningsfond pr 31.12.	49 628 772
SKOGFOND	
Skogfond pr 01.01.	954 123
Prinsippendring (=overført allmenningsfond)	-478 590
Avsatt til skogfond	783 240
Forbruk skogfond	-82 394
Skogfond pr 31.12.	1 176 379
ERSTATNINGER	
Sum mottatt erstatning	115 429 705
SUM TOTALT	166 234 856

Finansinntektene stammer fra Allmenningsfondenes totale finansportefølje på kr. 166 millioner. I løpet av årene har en del av allmenningsfondene blitt tilført betydelige beløp i skogvernerstatninger, og totalformuen på kr. 166 millioner er svært ujevnt fordelt mellom allmenningsfondene. Gausdal er på topp med over kr. 50 millioner i fondet, mens halvparten av allmenningsfondene har mindre enn en million, og 15 allmenningsfond er mindre enn kr. 100 000,- Bilag 3 viser fordelingen av formuen mellom de enkelte allmenningsfond.

Statskog har ansvaret for å føre regnskap for de enkelte allmenningsfond. Når allmenningsfondsregnskapet er ferdigstilt blir det sendt over til de enkelte allmenningsstyrene som behandler årsregnskapet.

Statskog har ansvaret for å forvalte de enkelte allmenningenes fond. Midlene forvaltes samlet, og de enkelte allmenningsfondene får sin relative andel av avkastningen fra finansforvaltningen hvert år. Statskog har som ambisjon å forvalte finansporteføljen i et evighetsperspektiv med positiv realavkastning, slik at kjøpekraften i «hovedstolen» ikke forringes, men samtidig at svingningene i porteføljeverdien begrenses. Ambisjonen er at virkesrettshavernes rettigheter ikke skal forringes over tid, selv om realverdien i skogen er gjort om til en pengeverdi. Figuren under viser utviklingen i allmenningsfondenes totalverdi:

Ved utgangen av 2023 utgjør allmenningsfondene kr. 165,9 millioner. Av dette utgjør «hovedstolen» av skogvernerstatninger kr. 115,4 millioner dvs. 69%.

Når det blir utbetalt skogvernerstatninger til allmenningsfondet, så overføres realverdien i skogen til en finansiell eiendel. Målet med forvaltningen av denne finansielle eiendelen må være at den gir minst like høy avkastning som realverdien i skogen ville gjort, forutsatt samme risiko. Dette er nødvendig for at virkesrettshavernes rettigheter ikke skal forringes over tid, og til slutt miste sin verdi. Finanskapitalen må forvaltes i et evighetsperspektiv.

Ved utgangen av 2023 var porteføljen fordelt på følgende aktivaklasser:

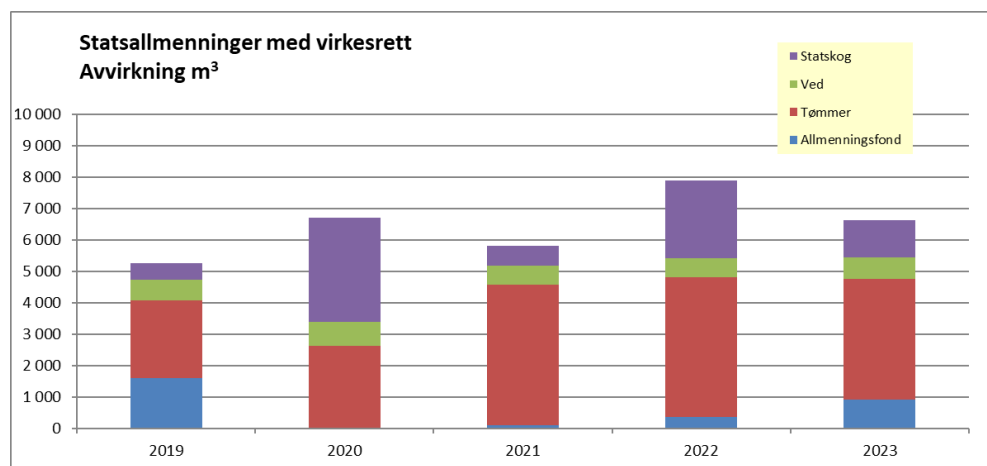
Aktivaklasse	Beløp
Fondsobliasjoner og Obligasjoner	100 700
Obligasjonsfond	51 343
Bankinnskudd	13 922
Sum allmenningsfond	165 965
Tall i hele 1000	

Avkastningen fra finansporteføljen var 7,74% i 2023. Prisveksten i 2023 var 4,6%, dvs. en realavkastningen på 3,14%.

4.3 Statsallmenninger uten fond - skogbruksaktivitet

Allmenninger uten fond blir kalt overskuddsallmenninger. I disse allmenningene er det overskudd av virke etter at virkesretten er dekt. Inntektene fra hogster i disse allmenningene går uavkortet til Statskog SF. Som motytelse til dette er Statskog SF til enhver tid ansvarlig for å dekke virkesretten.

Figuren under viser hvor stort avvirkningsvolumet har vært totalt i statsallmenningene de siste årene.

Den røde delen av søylene viser hvor stort volum de bruksberettigede har tatt ut, og den grønne delen av søylen viser de bruksberettigedes uttak av ved. Den blå delen av søylene viser hvor stort volum som Statskog avvirket som ledd i bærekraftig avvirkning.

Den lille delen av søylene viser Statskogs avvirkning i statsallmenningene. I 2023 ble det avvirket 1 197 m³ i statsallmenningene hvor inntekten gikk til Statskog. Bruttoinntekten fra denne avvirkningen utgjorde kr. 688 000,-.

5. Grunneierfondet

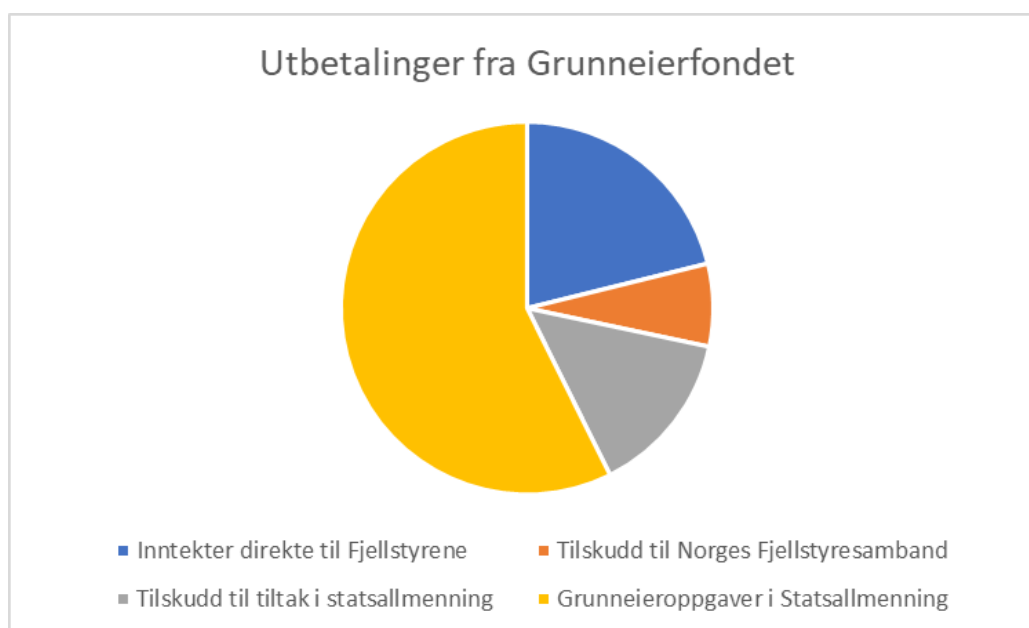
Statskog SF er grunneier i statsallmenningene og utfører grunneieroppgavene. Fjellova ligger til grunn for forvaltningen av statsallmenningene. Økonomien som Statskog administrerer i statsallmenningene for grunneieroppgavene forvaltes gjennom Grunneierfondet.

Forvaltningen av Grunneierfondet er delegert fra Landbruks- og matdepartementet til Statskog ved forskrift (FOR-1995-07-01-679) § 2. Styret i Statskog behandler budsjett og regnskap for Grunneierfondet årlig. Regnskapet for Grunneierfondet revideres av en ekstern revisor, og Grunneierfondsregnskapet presenteres i Statskogs årsrapport sammen med Statskog-konsernets årsregnskap.

Deler av grunninntektene i statsallmenningene tilfaller Grunneierfondet. Grunneierinntektene i statsallmenningene kommer hovedsakelig fra festetomter og annen arealleie, eiendomsutvikling, bortleie av fallretter og salg av grus og mineraler. Halvparten av festeinntektene fra hytter og hoteller tilfaller fjellstyrene. Denne andelen utgjorde kr 11,8 millioner i 2023. Bilag 4 viser hvordan disse inntektene fordeler seg på de forskjellige fjellstyrene.

5.1 Hvem får utbetalinger fra Grunneierfondet?

Figuren under viser hvem som får utbetalinger fra Grunneierfondet:

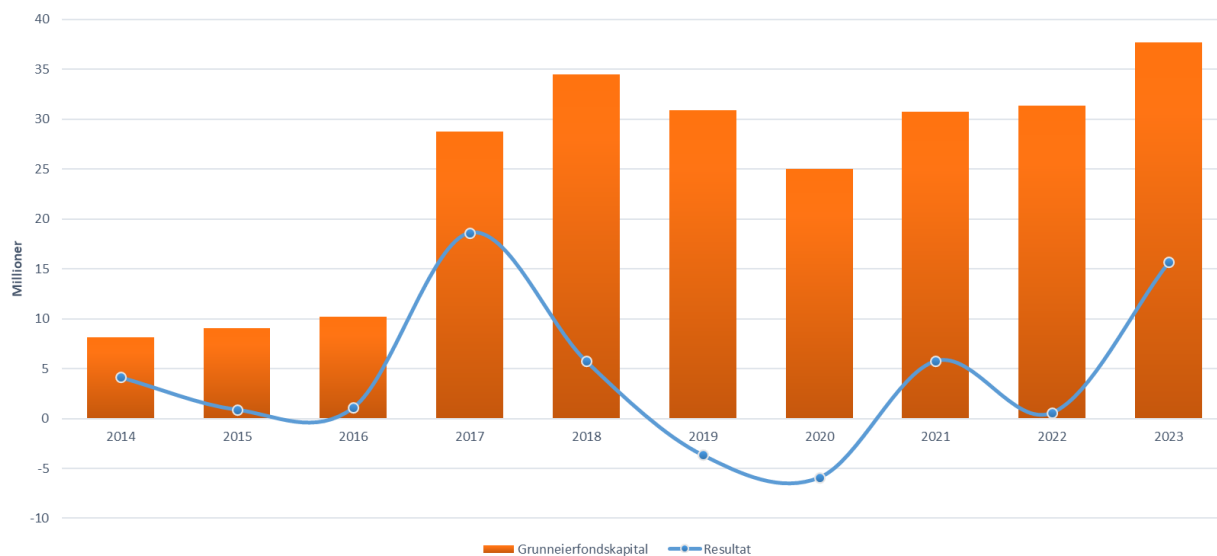
Inntektsstrømmene til Grunneierfondet benyttes til:

- Tilskudd til fellesorganisasjonen for fjellstyrene, Norges Fjellstyresamband
- Tilskudd til tiltak i statsallmenningene, etter samråd med Norges Fjellstyresamband
- Innløsning av private særretter til fiske
- Grunneieroppgaver i statsallmenningene; Eiendomsdrift og -utvikling, eiendoms- og rettighetssikring, saksbehandling etter fjelloven m.m. Ingen av grunninntektene i statsallmenning går direkte inn i Statskogs regnskaper. Grunneierfondet finansierer Statskogs utførelse av grunneieroppgaver i statsallmenningene basert på timeforbruk. Timeprisen innebærer kostnadsdekning uten fortjeneste for Statskog SF.

Grunneierfondet viste for 2023 et årsresultat kr. 27,7 millioner. Årsresultatet er disponert på følgende måte:

- Tilskudd til Norges Fjellstyresamband kr. 4,025 millioner
- Tilskudd til tiltak i statsallmenning kr. 8,044 millioner
- Overført til Grunneierfondskapital kr. 15,665 millioner

Grunneierfondskapitalen vokste til kr 37,7 millioner ved utgangen av 2023.

Regnskap for Grunneierfondet 2023

Resultatregnskap

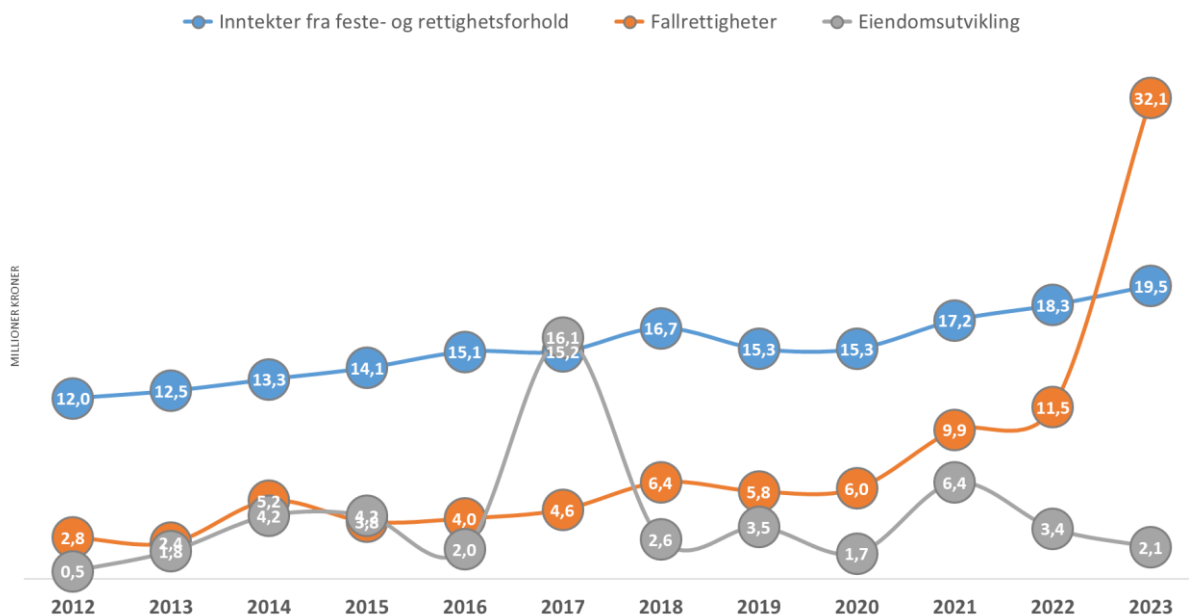
Beløp i 1000 kroner	2023	2 022
Inntekter fra feste- og rettighetsforhold	31 351	29 326
Overført fjellstyrene ihht. fjelloven	-11 808	-11 075
Eiendomsutvikling	2 102	3 351
Fallrettigheter	32 066	11 456
Grus og malm	3 703	3 578
Arealavståelser (arealsalg og innløsning)	53	65
Andre inntekter	134	1 931
Inntekter	57 600	38 631
Forvaltning av feste- og rettighetsforhold	-9 684	-9 537
Eiendomsutvikling	-2 887	-4 894
Fallrettigheter	-403	-318
Grus og malm	-558	-531
Veier	-1 407	-1 006
Arealavståelser	-57	-17
Eiendoms- og rettighetssikring (grenser, jordskifte m.m).	-10 289	-8 672
Ivaretagelse av grunneierinteressene (Innspill kommunens arealdel mm.)	-481	-433
Arbeid med næringsutvikling mm.	-940	-926
Ikke inntektsgivende grunneieroppgaver (håndtering av bruksretter mm)	-5 266	-4 604
Kostnader	-31 971	-30 939
Finans	2 104	716
Årsresultat	27 733	8 407
Overføringer og anvendelse av årsresultatet		
Tilskudd til Norges Fjellstyresamband	-4 025	-3 750
Tilsagn om tilskudd til tiltak i statsallmenning	-8 044	-4 049
Overføring til Grunneierfondskapital	-15 665	-608
Sum overført	-27 733	-8 407

Balanse

Eiendeler	2023	2 022
Finansielle anleggsmidler (obligasjoner)	11 192	6 523
Langsiktig fordring (utlån)	1 900	1 900
Bank	40 110	23 038
Sum eiendeler	53 202	31 462
Gjeld og Grunneierfondskapital	2023	2 022
Grunneierfondskapital	37 710	22 045
Kortsiktig gjeld - innvilgede tilskudd som ikke er utbetalt	10 558	9 325
Annen kortsiktig gjeld	4 934	92
Sum Gjeld og Grunneierfondskapital	53 202	31 462

5.2 Inntekter i Grunneierfondet

Inntektene til Grunneierfondet er grunneierinntekter fra statsallmenningene. Øvrige inntekter, for eksempel fra jakt og fiske, går direkte til de enkelte fjellstyrene. Inntektene til Grunneierfondet kommer fra følgende kilder:

Feste og leieforhold

Bruttoinntekten fra festetomter og annen arealleie gikk opp til kr 31,3 millioner i 2023 fra kr. 29,3 millioner i 2022. Oppgang skyldes noen nye festekontrakter og effekten av regulering av festeavgifter. Figuren viser andelen av inntekten som tilfaller Grunneierfondet. Denne økte fra kr. 18,3 millioner til kr. 19,5 millioner. Resterende inntekter tilfalt fjellstyrene.

Inntekter fra utleie av fallrettigheter

Inntektene fra fallrettigheter stammer fra utleie av rettigheter til kraftproduksjon på om lag 70 kraftverk på statsallmenning. Inntektene på kr 32,1 millioner er vesentlig høyere enn i 2022. En hovedårsak til de økte inntektene er en engangsutbetaling fra Hydro Aluminium AS knyttet til etterbetaling av fallrettsleie for en kraftutbygging i Fortunvassdraget. Det har over tid vært forhandlet om en ny avtale etter at den opprinnelige fallrettsavtalen gikk ut i 2017.- Enighet ble oppnådd i 2023 med en etterbetaling som utgjorde kr. 16,7 millioner. Det har ikke kommet noen nye kraftverk som skaper inntekt i statsallmenning i løpet av 2023.

5.3 Utbetalinger til fjellstyrene.

Halvparten av inntektene fra festeavtaler knyttet til hytter og hoteller går videre til vedkommende fjellstyrene i henhold til fjellova. Dette utgjorde kr. 11,8 millioner i 2023. Utbetalingene til fjellstyrene er veldig ujevnt fordelt. Av 93 fjellstyrer er det 72 som får utbetalinger fra Grunneierfondet, det vil si at det er 21 fjellstyrer som ikke får noen inntekt herfra.

10 av fjellstyrene mottar til sammen kr. 8,4 millioner, dvs. 71% av inntektene. Dette gjelder:

Fjellstyre	Beløp i kroner
ØYER FJELLSTYRE	2 128 721
VÅGÅ FJELLSTYRE	1 523 406
VESTRE SLIDRE FJELLSTYRE	1 476 887
ENGERDAL FJELLSTYRE	775 431
VERDAL FJELLSTYRE	505 114
GAUSDAL FJELLSTYRE	438 949
TORPA FJELLSTYRE	411 389
ØYSTRE SLIDRE FJELLSTYRE	410 458
ÅLEN FJELLSTYRE	357 747
LOM FJELLSTYRE	350 377

De 62 resterende fjellstyrene som mottar inntekt fra Grunneierfondet, får i gjennomsnitt kr. 55 000,- pr. år. I bilag 4 finnes en totaloversikt over hvor mye de enkelte fjellstyrene mottar fra Grunneierfondet.

Eiendomsutvikling

Dette er i hovedsak andelen av prosjektverdiene knyttet til eiendomsutvikling i statsallmenningene. Det ble realisert mindre i 2023 enn i 2021 og 2022. Det arbeides langsiktig med dette, og forventningen til fremtidige inntekter er god, men tidspunktet for realisering er lite forutsigbar.

Grus og mineraler

Aktiviteten grustakene var på om lag samme nivå som i 2022.

Forvaltning av feste- og rettighetsforhold

Kostnadene med forvaltning av feste- og rettighetsforhold i statsallmenning er i hovedsak knyttet til arbeidet med kontrakts-, rettighets- og eiendomsforvaltning. Enkelte av arbeidsoperasjonene gir grunnlag for å kreve kunden for inndekning av sakskostnader, og slike inntektsposter er bokført som «festeinntekter» selv om inntektene stammer fra Statskogs saksbehandling.

Forvaltningskostnadene er særskilt knyttet til følgende:

- Innkreving av festeavgift
- Innløsning av festetomter til boligformål
- Regulering av leie, overføring av festerett, oppfølging av utløpende avtaler mv.
- Nye leieforhold og endringer i eksisterende leieforhold
- Avklaring av eiendomsgrenser og rettighetsforhold
- Kartfesting, arkiv, tinglysing og andre systembehov

5.3 Tilskudd til tiltak

I formålet for tilskudd til tiltak heter det:

Bruk av midler fra Grunneierfondet til tiltak skal være i tråd med fjellovens § 12. Det er ingen begrensninger på hvem som kan søke om midler, men tiltaket skal være i statsallmenningene eller på grunnlag av ressurser fra disse. Hvilke tiltak som skal få støtte avgjøres av Statskog i samråd med Norges Fjellstyresamband. Midlene utbetales når prosjektet er dokumentert ferdig og revidert regnskapsrapport er levert og godkjent.

Det ble gitt tilskudd på til sammen kr 8 millioner til ulike tiltak i 2023. Tilskuddene fordelte seg på disse formålsgruppene:

A. Bidra til lønnsom næringsvirksomhet/videreutvikle eksisterende arbeidsplasser. Dette utgjør 36% av tilskuddene, for eksempel:

- Omlegging til solcelle – Halne Fjellstugu
- Nytt storkjøkken til Sjødalen hyttetun og Camping AS
- Restaurering av utleiebu eid av Røros fjellstyre
- Restaurering av fjellstyrehytte eid av Verran og Inderøy fjellstyre

B. Infrastruktur som indirekte bidrar til utvikling av lønnsomme arbeidsplasser. Dette utgjør 42% av tilskuddene, for eksempel:

- Gangbru over elva Råka ved Finndalen fjellstyre
- Ny løypemaskin til Hessdalen idrettslag
- Ny bomløsning til Stod-Sellifjell vegforening

C. Tiltak som innebærer verdiskaping eller bevaring av verdier av samfunnsmessig art. Dette utgjør 22% av tilskuddene, for eksempel:

- Restaurering av dam Nedre Grønlitjønna ved Kvikne fjellstyre
- Innkjøp av båtmotor, fiskegarn og fryseboks til Ullensvang fjellstyre
- Restaurering av masovn i Malså gruve ved Helgådal idrettslag

Bilag 5 viser en oversikt over alle som fikk tilsagn i 2023.

Vedlegg 1 – Oversikt over Fjellstyrenes økonomi

Fjellstyreregnskap 2023	Inntekter	Årsresultat	Egenkapital	Bankinnskudd
Vågå fjellstyre	4 847	423	11 763	9 528
Øyer fjellstyre	5 297	903	11 104	9 516
Lesja fjellstyre	3 610	-566	9 294	8 186
Engerdal fjellstyre	8 208	-111	8 787	7 211
Vestre Slidre fjellstyre	3 461	383	7 991	6 026
Verdal fjellstyre	1 330	735	6 024	4 895
Snåsa fjellstyre	5 555	787	8 325	4 603
Gausdal fjellstyre	5 210	285	7 240	4 421
Ullensvang fjellstyre (FH)	1 954	271	5 097	4 374
Lom fjellstyre	3 146	350	4 876	4 339
Øystre Slidre fjellstyre	2 984	21	3 753	3 902
Namdalseid fjellstyre	1 926	-52	4 868	3 400
Ringebu fjellstyre	3 050	-145	4 110	3 305
Eidfjord fjellstyre (FH)	1 304	-306	4 824	3 254
Dovre fjellstyre	2 888	-187	3 959	3 179
Sørli fjellstyre (Lierne)	80	75	5 218	3 169
Ålen fjellstyre (Holtålen)	405	203	4 338	3 109
Namsskogan fjellstyre	3 220	-32	6 804	3 048
Øvre Numedal fjellstyre (FH)	1 440	-428	4 006	3 045
Aurland fjellstyre	3 391	-48	2 884	3 009
Singsås fjellstyre(Midtre Gauldal.)	803	40	4 639	2 477
Nordli fjellstyre (Lierne)	76	77	4 035	2 299
Budal fjellstyre (Midtre Gauldal)	828	162	3 171	2 225
Torpa fjellstyre	1 508	96	4 252	2 141
Røldal fjellstyre (FH)	914	290	2 889	2 138
Lærdal fjellstyre	158	76	2 308	2 078
Folldal fjellstyre	2 093	-116	1 798	1 985
Ulvik fjellstyre (FH)	1 087	-124	2 380	1 848
Soknedal fjellstyre (Midtre Gauldal)	479	-11	2 283	1 773
Røyrvik fjellstyre	1 278	313	2 084	1 753
Fåberg fjellstyre	343	38	1 635	1 651
Selbu fjellstyre	691	-89	1 289	1 584
Reinsjø fjellstyre	494	106	1 686	1 564
Os fjellstyre	458	157	2 104	1 523
Sunndal fjellstyre	1 590	-104	1 427	1 487
Overhalla fjellstyre	679	68	2 943	1 209
Rendalen fjellstyre	431	35	1 284	1 111
Steinkjer fjellstyre	1 220	-78	1 069	1 065
Hol fjellstyre	246	25	1 071	1 001
Finndalen fjellstyre	532	55	1 268	977
Bykle fjellstyre	263	148	1 444	984
Vang fjellstyre	200	56	957	965
Vigden Elgvadfoss fjellstyre (Stjørdal)	233	-115	1 077	956
Verran og Inderøy fjellstyre	523	31	1 207	798
Suldal fjellstyre	105	-43	1 333	780
Vulufjell fjellstyre	323	-70	696	776
Rauland fjellstyre (FH)	275	46	1 061	738
Skogn fjellstyre	200	-62	649	728
Osen fjellstyre	425	-13	1 016	701
Haltal fjellstyre (Holtålen)	94	-13	889	695
Aursund fjellstyre	137	-52	591	624
Åfjord fjellstyre	446	72	645	569
Røros fjellstyre	68	-36	530	542
Ål fjellstyre	97	28	523	525
Harran fjellstyre	348	52	648	508
Grong fjellstyre	365	119	650	506
Sollia fjellstyre	2 281	-357	682	504
Feragen fjellstyre	108	17	480	485
Sonen og Sonvadfoss fjellstyre (Stjørdal)	260	-5	829	465
Byneset fjellstyre	54	-1	418	428

Fjellstyregnskap 2023 fortsetter	Inntekter	Årsresultat	Egenkapital	Bankinnskudd
Hjelmeland fjellstyre	205	-6	521	429
Bruås Rauå fjellstyre (Stjørdal)	173	-43	567	390
Gjerdrum fjellstyre	180	-54	363	363
Lånke fjellstyre (Stjørdal)	324	-16	501	335
Skatval Borås fjellstyre (Stjørdal)	93	-8	299	315
Nesset fjellstyre(Eresfjord og Vistdal)	826	45	354	286
Luster austre fjellstyre	408	-52	448	246
Sogndal fjellstyre	18	14	233	233
Ullensaker fjellstyre	60	48	266	215
Norddal Fjellstyre	124	36	161	211
Luster vestre fjellstyre	27	21	185	185
Fron fjellstyre	902	-137	311	174
Hen fjellstyre	13	-20	231	148
Strinda fjellstyre	24	-30	321	139
Kvikne fjellstyre	235	19	345	134
Sel fjellstyre	2 340	-196	-45	120
Inderøy fjellstyre	23	-108	106	106
Grytten fjellstyre	186	57	241	93
Malvik fjellstyre	99	-73	359	82
Orkdal fjellstyre	119	42	127	74
Meråker fjellstyre (Stjørdal)	98	26	225	69
Stryn fjellstyre	67	-5	64	69
Mosvik fjellstyre	47	-25	35	49
Frosta fjellstyre	76	24	107	48
Voll fjellstyre	16	5	25	19
Hemsedal fjellstyre	Ikke mottatt regnskap			
Høylandet fjellstyre	Ikke mottatt regnskap			
Jostedal fjellstyre	Ikke mottatt regnskap			
Namsos fjellstyre	Ikke mottatt regnskap			
Nærøysund fjellstyre	Ikke mottatt regnskap			
Småvatnan fjellstyre	Ikke mottatt regnskap			
Tolga fjellstyre	Ikke mottatt regnskap			
Årdal fjellstyre	Ikke mottatt regnskap			

Samarbeidsordniger

Fjellstyra på Hardangervidda AS (FH)	5 292	370	1 950	2 483
Fjellstyrene i Stjørdal	1 577	-142	543	1 277
Fjellstyrene i Ålen og Haltdalen (Holtålen)	1 611	-768	616	664
Fjellstyrene i Lierne	5 421	248	1 108	421
Fjellstyrene i Midtre Gauldal	1 406	-8	222	289

Sum	108 009	2 643	197 994	152 351
------------	----------------	--------------	----------------	----------------

Vedlegg 2 – Refusjonsordningen for oppsyn i statsallmenning

Refusjonsmottaker	Beløp 2023
FJELLSTYRA PÅ HARDANGERVIDDA AS	1 633 143
ENGERDAL FJELLSTYRE	1 030 108
FJELLSTYRENE I LIERNE	952 201
GAUSDAL FJELLSTYRE	838 664
SNÅSA FJELLSTYRE	790 112
LESJA FJELLSTYRE	704 555
RINGEBU FJELLSTYRE	704 555
ØYSTRE SLIDRE FJELLSTYRE	704 555
DOVRE FJELLSTYRE	671 515
LOM FJELLSTYRE	627 783
VÅGÅ FJELLSTYRE	623 080
AURLAND FJELLSTYRE	616 555
FOLLDAL FJELLSTYRE	592 799
SEL FJELLSTYRE	583 079
VESTRE SLIDRE FJELLSTYRE	569 474
NAMSSKOGAN FJELLSTYRE	564 104
ØYER FJELLSTYRE	514 083
FJELLSTYRENE I HOLTÅLEN	505 585
NAMDALSEID FJELLSTYRE	406 913
VERDAL FJELLSTYRE	388 520
FJELLSTYRENE I MIDTRE GAULDAL	381 092
SOLLIA FJELLSTYRE	338 186
FJELLSTYRENE I STJØRDAL	311 109
TORPA FJELLSTYRE	280 849
STEINKJER FJELLSTYRE	272 000
FRON FJELLSTYRE	247 809
SUNNDAL FJELLSTYRE	231 250
SELBU FJELLSTYRE	211 747
RØYRVIK FJELLSTYRE	206 102
VULUFJELL FJELLSTYRE v/Sel fjellstyre	203 000
Eresfjord og Vistdal fjellstyre (tidligere Nesset Fjellstyre)	167 304
VERRAN OG INDERØY FJELLSTYRE	145 000
FÅBERG FJELLSTYRE	102 000
FINNDALEN FJELLSTYRE	67 805
HOL FJELLSTYRE	60 950
RENDALEN FJELLSTYRE	45 135
OVERHALLA FJELLSTYRE	40 260
GRONG FJELLSTYRE	39 543
KVIKNE FJELLSTYRE	33 121
SKOGN FJELLSTYRE	31 694
ØSEN FJELLSTYRE	31 501
REINSJØ FJELLSTYRE	29 751
VANG FJELLSTYRE	20 552
AURSUND FJELLSTYRE	11 224
FINNDALEN FJELLSTYRE	10 673
HARRAN FJELLSTYRE	10 153
FERAGEN FJELLSTYRE	5 230
LÆRDAL FJELLSTYRE	1 150
Sum utbetalt 2023	17 557 573

Vedlegg 3 – Oversikt over allmenningsfondenes størrelse

Allmenningsfond	Beløp i kroner
GAUSDAL STATSALLMENNING	50 069 393
IMSDALEN STATSALLMENNING	25 880 314
ROLTDAL STATSALLMENNING	12 750 062
HIRKJØLEN STATSALLMENNING	7 230 443
BYNESET STATSALLMENNING	6 244 580
FINNDAL (LOM) STATSALLMENNING	5 788 245
OGNDAL STATSALLMENNING	5 535 169
LUSTER STATSALLMENNING	4 090 531
HEIEN STATSALLMENNING	3 789 729
AURLAND STATSALLMENNING	3 779 721
BUDAL STATSALLMENNING	3 589 356
TORPA STATSALLMENNING	3 442 740
HESJEDAL STATSALLMENNING	3 416 976
RAMSÅS STATSALLMENNING	2 815 252
LORDAL STATSALLMENNING	2 764 256
LEKSDAL STATSALLMENNING	2 329 419
HUSDAL STATSALLMENNING	1 958 313
BÅBU/VOLHAUG STATSALLMENNING	1 912 996
GRIMSDAL (DOVRE) ST.ALLMENNING	1 817 726
DALSIDA STATSALLMENNING	1 806 092
NORDRE KOLLOEN ST.ALLMENNING	1 721 670
SOKNEDAL STATSALLMENNING	1 582 969
SKAVDAL/RØSSHØY STATSALLMENNING	1 383 713
INNDAL STATSALLMENNING	1 301 583
LILLE KORSJØLIEN STATSALLMENNING	1 005 964
REINSJØ STATSALLMENNING	916 517
ØSTRE SLIDRE STATSALLMENNING	848 627
TROMSDAL STATSALLMENNING	830 898
LÆRDAL STATSALLMENNING	742 367
SKATVAL/BORÅS STATSALLMENNING	683 138
HOLØY-ØVERSJØDAL ST.ALLMENNING	575 755
BRUÅS/RAUÅ STATSALLMENNING	518 459
ENDAL STATSALLMENNING	515 036
MALVIK STATSALLMENNING	356 173
VOLHAUG STATSALLMENNING	316 508
FOLLDAL STATSALLMENNING	281 735
HAUKÅS STATSALLMENNING	262 597
DOVREFJELL STATSALLMENNING	259 489
SOGNDAL STATSALLMENNING	206 031
GAULDAL STATSALLMENNING	142 044
HOÅS STATSALLMENNING	139 238
LEKSDAL (VERDAL) ST.ALLMENNING	113 825
NEKÅDAL STATSALLMENNING	92 732
ØRNDAL STATSALLMENNING	89 433
FROSTA STATSALLMENNING	65 457
LYNUM STATSALLMENNING	50 912
HOLDEN STATSALLMENNING	45 141
LEIR/BØVERDAL ST.ALLMENNING	41 529
MIGEN STATSALLMENNING	35 156
KVERNDAL M.FL. STATSALLMENNING	30 976
FERAGEN STATSALLMENNING	29 081
NORHERRAD STATSALLMENNING	27 271
TÅGA STATSALLMENNING	17 021
SMÅSETERÅSEN STATSALLMENNING	524
ÅRDAL STATSALLMENNING	281
VÅRDALEN STATSALLMENNING	-6 308
Sum beholdning	166 234 856

Vedlegg 4 – Andel av grunninntekter utbetalt til fjellstyrene i 2023

Fjellstyre	Beløp i kroner
ØYER FJELLSTYRE	2 128 721
VÅGÅ FJELLSTYRE	1 523 406
VESTRE SLIDRE FJELLSTYRE	1 476 887
ENGERDAL FJELLSTYRE	775 431
VERDAL FJELLSTYRE	505 114
GAUSDAL FJELLSTYRE	438 949
TORPA FJELLSTYRE	411 389
ØYSTRE SLIDRE FJELLSTYRE	410 458
ÅLEN FJELLSTYRE	357 747
LOM FJELLSTYRE	350 377
DOVRE FJELLSTYRE	321 770
SNÅSA FJELLSTYRE	293 330
FÅBERG FJELLSTYRE	236 639
LESJA FJELLSTYRE	189 492
STEINKJER FJELLSTYRE	188 929
REINSJØ FJELLSTYRE	183 055
SUNNDAL FJELLSTYRE	161 234
SEL FJELLSTYRE	154 184
RINGEBU FJELLSTYRE	153 009
NAMDALSEID FJELLSTYRE	127 339
ULVIK FJELLSTYRE	106 701
SONEN/SONVADSFOS FJELLSTYRE	96 788
SOKNEDAL FJELLSTYRE	94 548
EIDFJORD FJELLSTYRE	86 107
SKOGN FJELLSTYRE	85 900
FRON FJELLSTYRE	85 559
VERRAN OG INDERØY FJELLSTYRE	78 389
SINGSÅS FJELLSTYRE	77 304
OSEN FJELLSTYRE	66 179
OVERHALLA FJELLSTYRE	63 741
FOLLDAL FJELLSTYRE	63 620
BUDAL FJELLSTYRE	61 269
SOLLIA FJELLSTYRE	57 972
Eresfjord og Vistdal fjellstyre	53 370

Fjellstyre	Beløp i kroner
NAMSSKOGAN FJELLSTYRE	39 175
HALTDALEN FJELLSTYRE	32 369
ØVRE NUMEDAL FJELLSTYRE	30 522
ULLENSVANG FJELLSTYRE	25 860
BYNESET FJELLSTYRE	21 248
RENDALEN FJELLSTYRE	19 284
NORDLI FJELLSTYRE	18 945
SØRLI FJELLSTYRE	16 810
VIGDEN OG ELGVADFOSS FJELLSTYRE	13 472
Gjerdrum Fjellstyre	11 617
FINNDAL FJELLSTYRE	11 432
LUSTER AUSTRE FJELLSTYRE	10 835
AURLAND FJELLSTYRE	10 516
RØLDAL FJELLSTYRE	8 900
SELBU FJELLSTYRE	7 358
FERAGEN FJELLSTYRE	6 547
BRUÅS OG RAUÅ FJELLSTYRE	6 467
ÅFJORD FJELLSTYRE	5 865
MERÅKER FJELLSTYRE	5 692
GRYTTE FJELLSTYRE	4 351
OS FJELLSTYRE	3 982
NÆRØY FJELLSTYRE	3 463
NAMSOS FJELLSTYRE	3 331
KVIKNE FJELLSTYRE	3 049
Hjelmeland Fjellstyre	2 897
Suldal Fjellstyre	2 897
ÅRDAL FJELLSTYRE	2 443
SMÅVATN FJELLSTYRE	2 390
INDERØY FJELLSTYRE	2 207
HARRAN FJELLSTYRE	1 792
MALVIK FJELLSTYRE	1 771
ORKDAL FJELLSTYRE	1 379
FROSTA FJELLSTYRE	1 054
AURSUND FJELLSTYRE	995
SKATVAL/BORÅS FJELLSTYRE	756
TOLGA FJELLSTYRE	742
RØYRVIK FJELLSTYRE	602
MOSVIK FJELLSTYRE	297
Totalsum	11 808 206

Vedlegg 5 – Tilsagn om tiltak fra Grunneierfondet i 2023

Arkiv	Søker	Tiltak	Gruppe	Tildeling
23/862	Brettingsdal fegjeting	Rest. av Brettingsdalsbua. Eldre gjeterbu	C	180 000
23/864	Sollia fjellstyre	Bygging av vei til Andersbåta, Atnasjøen	B	350 000
23/865	Hessdalen idrettslag	Kjøp av ny løypemaskin	B	300 000
23/912	Halne fjellstugu	Omlegging til solcelle	A	515 000
23/950	Besøkssenter Femundsmarka Gutulia	Ombygging av inngangsparti	C	231 000
23/976	Finndalen fjellstyre	Bygging ny gangbru over Rååkå	B	11 000
23/978	Røyrvik fjellstyre	Nytt tak på gapahuk ved Storelva	B	21 000
23/980	Røyrvik fjellstyre	Oppgradering av allmenningshytta Virmahytta	A	36 000
23/981	Øyer fjellstyre	Restaurering av oppsyn/jakt/fiskehytta Bøseterlia	A	210 000
23/983	Dovre fjellstyre	Restaurering av Vålåsøyhytta	A	41 000
23/984	Sjodalen hyttetun og Camping AS	Nytt storkjøkken	A	1 000 000
23/986	Vågåfjell turløyper SA	Helårs turløyper	A	150 000
23/991	Sameiet Borkhusvegen Veglag	Utbedring Borkhusbrua	B	500 000
23/993	Espedalen turløyper	Opparbeidelse av løypetraseer, raseplasser og skilting	B	70 000
23/1000	Prosjekt Gamle Lifjellveg	Tilrettelegge for flere brukere, skiltin, gapahuk. Historisk vei fra Grong til Lierne	C	180 000
23/1018	Sameiget Dyrtjønnbekken Fellessæter	Kjøp og montering av melkeanlegg	A	100 000
23/1021	Steinkjer fjellstyre	Tilrettelegging ved naust ved Hatlingvatnet	B	12 000
23/1024	Lars Hatling og Grete Volan	Etablering av flytebryge og bål plass ved Hatlingvatnet	A	18 000
23/1030	Finndalsvegen SA	Elektrisk bom Klomsrogrøve-Vangen	B	138 000
23/1034	Vestre Slidre fjellstyre	Oppføring av ny fjellstyrehytte ved Storfjorden		133 000
23/1040	Stod-Sellifjell vegforening	Ny bomløsning	B	50 000
23/1113	Hatlingvatnet hytteeierforening	Klopplegging av sti ned til Hatlingvatnet	B	3 500

Arkiv	Søker	Tiltak	Gruppe	Tildeling
23/1114	Ålen fjellstyre	Bubekkvika. Tilrettelegging for friluftsliv med parkering og toalett	B	88 000
23/1115	Fjellstyrene i Holtålen	Langtjønnebu. Bygging av ny bu	B	100 000
23/1117	Kvikne fjellstyre	Restaurering av dam Nedre Grønltjønna	C	113 000
23/1118	Reinaåsen vel	Utbedring av veier Fåberg Østfjell	B	33 000
23/1144	Ullensvang fjellstyre	Utbedring av Rogdabu	B	105 000
23/1145	Ullensvang fjellstyre	Innkjøp av båtmotor, fiskegarn og fryseboks	C	26 000
23/1151	Namsos fjellstyre	Renovering Spjotvasshytta og Krokvasshytta	A	63 000
23/1166	Gausdal fjellstyre	Prosjekt "Sterke inntrykk med små avtrykk"	C	500 000
23/1167	Snåsa fjellstyre	Opprusting av fiske og rasteplass ved Leirsjøen	B	46 000
23/1168	Snåsa fjellstyre	Innkjøp av båtmotor, fiskegarn og fryseboks	B	88 000
23/1171	Sel fjellstyre	Restaurering av oppsynsbu og uthus Veslelægeret	B	12 000
23/1176	Nord-Fosen siida	Naust ved Straumen Finnvolvatnet	A	70 000
23/1187	Helgådal idrettslag	Restaurering av smelteovn i Malså gruve	C	400 000
23/1461	Røros fjellstyre	Restaurering av utleiebu i Lille Korsjølia st.allm.	A	18 000
23/1481	Verdal idrettsråd	Videre kloppegging til Gamma og Rølsjøen	B	20 000
23/1482	Røldal fjellstyre	Fiskeforbedringstiltak i Røldal st.allm. (båter, påhengsmotor, fiskegarn, fryseboks)	B	78 000
23/1483	Lom fjellstyre	Ny oppsynsbu og fjellstyrehytte i Storådalen med uthus	A	300 000
23/1485	Røldal fjellstyre	Renovering av fjellstyrehytta Eriksbu	A	140 000
23/1486	Namsskogan fjellstyre	Ny hengebru over Tromsdalselva	B	48 000
23/1489	Fjellvegen Imsdal-Grønningen SA	Heving av veien på fokkutsatte områder - etablering av grusuttak	B	265 000
23/1490	Aurland Fjellstyre	Nytt dekke til kaien i Nordheimsdalen	B	21 000
23/1505	Bykle fjellstyre	Tilbygg hytte Krokevasskvæven	A	30 000
23/1507	Rendalen fjellstyre	Oppsett av 2 stk lavo i tre	B	82 000
23/1810	Odd Harry Buseth	Utbedring bru ved Storbekkøya, Museumsseter	B	120 000
23/239	Overhalla Fjellstyre og Statskog	Opparbeide gruslager i Vesterå st.allm.	B	171 000
23/2304	Verran og Inderøy fjellstyre	Restaurering av fjellstyrehytte	A	40 000
23/2505	Sameiet Imsdalsvegen	Ny bru over Stuva	B	500 000